Svensk författningssamling

Förordning om bidrag för energieffektivisering i småhus

SFS 2023:402
Publicerad den 16 juni 2023

Utfärdad den 15 juni 2023

Regeringen föreskriver följande.

Allmänna bestämmelser

1 § I denna förordning finns det bestämmelser om bidrag för åtgärder som främjar en effektiv energianvändning samt ett minskat effektbehov för rumsuppvärmning och uppvärmning av tappvarmvatten i el- eller gasuppvärmda småhus.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

2 § Med småhus avses i denna förordning en- och tvåbostadshus som är friliggande eller sammanbyggda till par-, rad- eller kedjehus.

Med eluppvärmning avses ett värmesystem där behovet av rumsvärme tillgodoses genom direktverkande el eller ett vattenburet distributionssystem som värms upp av el och där tappvarmvatten värms upp av el. Det gäller även om viss värme tillförs från trivseleldning motsvarande högst en kubikmeter ved per år eller från energi som alstras av sol eller vind på den fastighet där småhuset ligger.

Med gasuppvärmning avses ett värmesystem där behovet av rumsvärme tillgodoses genom ett vattenburet distributionssystem som värms upp av gasförbränning och där tappvarmvatten värms upp av gasförbränning. Det gäller även om viss värme tillförs från trivseleldning motsvarande högst en kubikmeter ved per år, eller från energi som alstras av sol eller vind på den fastighet där småhuset ligger.

Förutsättningar för bidrag

3 § Om det finns medel får bidrag ges för att täcka materialkostnader för åtgärder för energieffektivisering i småhus med el- eller gasuppvärmning. I småhus som är utrustade med värmepumpsteknik får bidrag endast ges om utrustningen utgörs av luft–luftvärmepumpar som är äldre än tio år.

Bidrag får sökas av den som helt eller delvis äger och stadigvarande bor i det småhus där åtgärderna vidtas.

Den som utför dessa åtgärder ska vara godkänd för F-skatt eller, i fråga om utländska företagare eller företag, visa upp ett intyg som visar att företagaren eller företaget i sitt hemland genom registrering eller på något annat sätt genomgår motsvarande kontroll i fråga om skatter och avgifter.

4 § Bidrag får täcka kostnader för material som beställts tidigast den 8 november 2022.

För produkter som omfattas av artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU, får bidrag endast lämnas om villkoren i den artikeln är uppfyllda.

5 § Ett bidrag får inte täcka kostnader för åtgärder som avser uppvärmning av utrymmen eller tillbyggnader som inte värmts upp tidigare.

Bidrag till värmesystemsåtgärder

6 § Bidrag får ges för installation av ett vattenburet eller luftburet värmedistributionssystem.

7 § Bidrag får ges för en anslutning till ett fjärrvärmenät, om fjärrvärme kommer att svara för hela det årliga värmebehovet för uppvärmningen av tappvarmvatten.

8 § Bidrag får ges för

1. en installation av en styrbar frånlufts-, luft–vatten-, berg-, sjö- eller jordvärmepump, eller
2. en installation av en eller flera styrbara luft–luftvärmepumpar i kombination med
   a) en varmvattenberedare med inbyggd värmepump, eller
   b) en anordning för uppvärmning med biobränsle om anordningen är effektstyrd och medger en kontinuerlig och automatisk bränsletillförsel.

9 § Bidrag får ges för en installation av en anordning för uppvärmning med biobränsle, om anordningen är effektstyrd och medger en kontinuerlig och automatisk bränsletillförsel.

10 § Bidragsberättigade kostnader för åtgärder som anges i 6–9 §§ är materialkostnader för

1. värmepump,
2. biobränslepanna,
3. radiatorer eller andra värmedistributionssystem,
4. fjärrvärmecentral,
5. värmeväxlare,
6. skorsten,
7. styrutrustning till värmepump,
8. utrustning för värmeackumulering, eller
9. annat material som är nödvändigt för åtgärdernas genomförande.

Bidrag till klimatskärmsåtgärder

11 § Bidrag för klimatskärmsåtgärder ges endast till en ägare av ett småhus som har fått bidrag till värmesystemsåtgärder för samma småhus efter den 8 november 2022.

Bidrag får ges för att täcka materialkostnader för genomförande av följande klimatskärmsåtgärder:

1. tilläggsisolering av klimatskärmen,
2. byte av fönster eller dörrar,
3. tilläggsglasrutor till befintliga fönster eller dörrar,
4. vindtätning av klimatskärmen.

Bidrag får endast ges om småhusets värdeår är tidigare än 1990.

Bidragets storlek

12 § Bidrag får ges för att täcka högst 50 procent av de bidragsberättigade kostnaderna enligt 10 § och 11 § andra stycket, dock högst 30 000 kronor för värmesystemsåtgärder per småhus och högst 30 000 kronor för klimatskärmsåtgärder per småhus.

Bidrag ges inte om bidragets storlek understiger 10 000 kronor.

13 § En kostnad är inte bidragsberättigad till den del den täcks av en utbetalad försäkringsersättning.

Ansökan om bidrag

14 § En ansökan om bidrag ska lämnas till länsstyrelsen i det län där småhuset ligger. Ansökan ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket. De handlingar som anges i formuläret ska bifogas ansökan. Bidrag får sökas vid högst två tillfällen, en gång för värmesystemsåtgärder och en gång för klimatskärmsåtgärder.

Uppgifterna i en ansökan ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för sökanden.

Sökanden ska på begäran av länsstyrelsen lämna de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen.

15 § En ansökan om bidrag ska ha kommit in till länsstyrelsen inom fyra månader från det att åtgärderna påbörjades, dock senast den 1 juni 2025. Om åtgärderna påbörjats mellan den 8 november 2022 och 15 mars 2023 ska en ansökan ha kommit in inom tio månader från det att åtgärderna påbörjades.

En åtgärd ska anses ha påbörjats när arbetet med installationen av en värmesystemsåtgärd eller en klimatskärmsåtgärd har kommit i gång. Till sådana åtgärder räknas inte projektering och andra förberedelser.

Beslut om bidrag

16 § Länsstyrelsen prövar frågor om bidrag.

Om länsstyrelsen bedömer att bidrag ska lämnas, ska den meddela ett preliminärt beslut om bidragets storlek. I annat fall ska ansökan avslås.

Ett preliminärt beslut om bidrag får förenas med de villkor som behövs för att tillgodose syftet med bidraget. I beslutet ska det anges vilka åtgärder bidraget avser, det preliminära bidragsbeloppet och den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda.

Utbetalning av bidrag

17 § När de åtgärder som anges i ett preliminärt beslut har färdigställts, ska sökanden ge in en begäran om utbetalning av bidraget till länsstyrelsen i det län där småhuset ligger. Åtgärderna är färdigställda när samtliga installationsarbeten har slutförts eller, när det gäller bidrag som avses i 7 §, när anslutningen görs.

En begäran ska ha kommit in till länsstyrelsen inom sex månader från det att åtgärderna färdigställts eller, om åtgärderna har färdigställts innan beslut enligt 16 § har fattats, inom tre månader från länsstyrelsens preliminära beslut om bidrag. En begäran ska dock ha kommit in till länsstyrelsen senast den 1 oktober 2025.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen i ett enskilt fall besluta att senarelägga den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda och en begäran om utbetalning ska lämnas in.

18 § En begäran ska lämnas i ett formulär som fastställs av Boverket. De handlingar som anges i formuläret ska bifogas begäran. Sökanden ska även lämna länsstyrelsen de ytterligare handlingar eller uppgifter som behövs för prövningen. Uppgifterna i en begäran om utbetalning av bidrag ska lämnas på heder och samvete av sökanden eller en behörig företrädare för sökanden.

19 § Länsstyrelsen fastställer det slutliga bidragsbeloppet och beslutar om utbetalning av bidraget.

Ett beslut om utbetalning av bidrag får förenas med villkor om att småhusägaren ska lämna de uppgifter som krävs för tillsyn över att villkoren för bidraget följs.

20 § Bidrag enligt denna förordning betalas ut av Boverket.

Tillsyn och uppföljning

21 § Länsstyrelsen utövar tillsyn över att villkoren för bidraget följs.

Boverket ska följa upp att syftet med bidraget tillgodoses och varje år i samband med sin årsredovisning rapportera till Regeringskansliet hur medlen använts och vilka resultat som uppnåtts.

Återbetalning och återkrav

22 § En bidragsmottagare är återbetalningsskyldig för ett bidrag som har betalats ut, om

1. bidragsmottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter har orsakat att bidrag beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
2. bidraget av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
3. ett villkor för bidraget inte har följts.

På det belopp som ska betalas tillbaka ska ränta enligt räntelagen (1975:635) betalas.

23 § Om en mottagare av bidrag är återbetalningsskyldig enligt 22 §, ska länsstyrelsen besluta att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget tillsammans med ränta. Återkravet eller räntan får sättas ned helt eller delvis om det finns särskilda skäl. Återkravet eller räntan får även räknas av mot en annan utbetalning av stöd enligt denna förordning.

Bemyndigande

24 § Boverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

25 § Länsstyrelsens beslut får överklagas till Boverket.

I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 3 juli 2023.
2. Genom förordningen upphävs förordningen (2005:1255) om stöd för konvertering från direktverkande elvärme i bostadshus.

EBBA BUSCH

Pontus Söderström
(Klimat- och
näringslivsdepartementet)